

Тұлға әлеуметтенуінің ерекшеліктері

Орындағандар: Амангельдина Н

Камил А

Нұрқанат А

Смағұл Б

Таймырза З

Жоспары :

- Тұлға, тұлға әлеуметтенуі ұғымдарының түсінігі
- Әлеуметтену кезеңдері
- Тұлғаның әлеуметтену процесі

Тұлға дегеніміз кім?

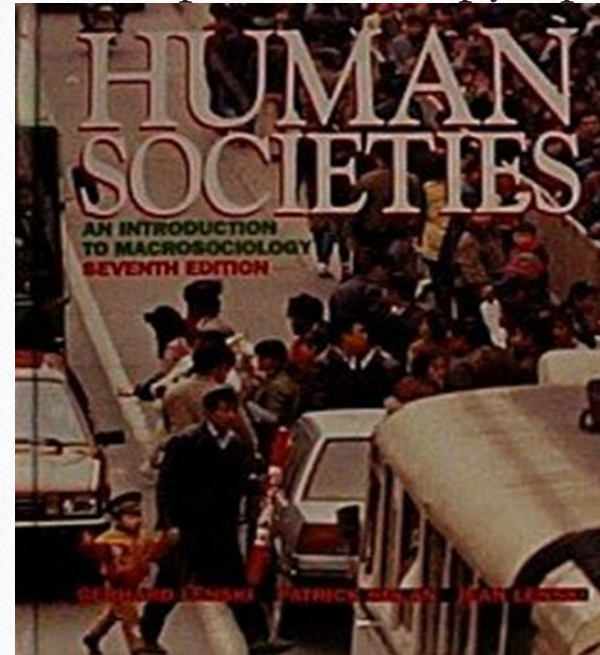
- **Тұлға**-адамның қоғамдық санасы мен мінез-құлықты, адамзаттың қоғамдық-тарихи тәжірибесін меңгеруде қалыптасқан адамның әлеуметтік-психологиялық мәні. **Тұлға болу** дегеніміз-белсенді түрде өмірлік позициясы бар және ішкі қажеттілікке байланысты таңдау жасай білу

Тұлғаның әлеуметтенуі

- тұлғаның өзі жататын қоғамның әлеуметтік тәжірибесін игеру процесі;

Әлеуметтік тәжірибенің құрамында:

- Нормалар
- Құндықтар
- Ережелер
- Әлеуметтік қатынастар
- Еңбек мәдениеті

Әлеуметтену кезеңдері

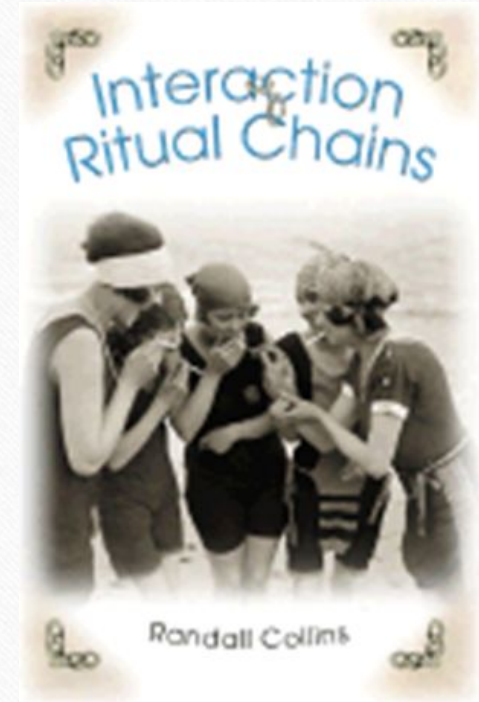
- Әлеуметтенудің алғашқы кезеңі – баланың әлеуметтенуі З.Фрейд пікірінше, бұл кезең мыналардан тұрады:

- 1) оральдық (туғаннан 2 жасқа дейін)
- 2) анальдық (2 жастан 3 жасқа дейін)
- 3) фаллигиялық (4 жастан 5 жасқа дейін)

Әлеуметтену кезеңдері

- Маргинальды(аралық немесе псевдотұрақты) әлеуметтену – жеткіншектің әлеуметтенуі. Жеткіншек жаста жыныстық жетілу болатыны мен оның ересек адам болғанға дейін жалғасатыны белгілі. Бұл кезең тұлғаның өзіндік беку, топтық ұқсастықпен, балалықтан жеткіншектікке ауысжасымен байланысты

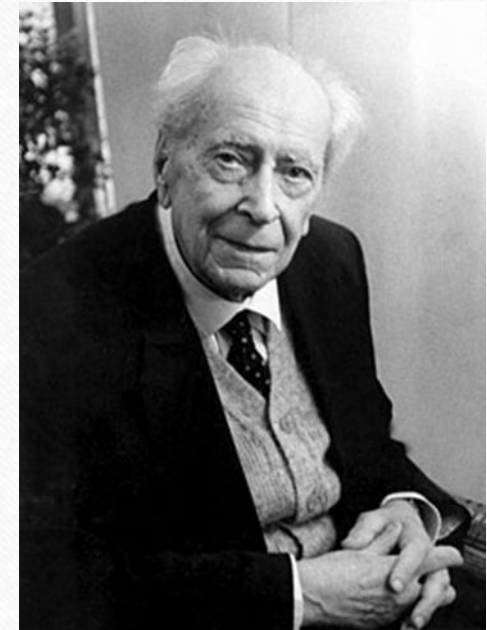
Әлеуметтену кезеңдері

- Тұрақты әлеуметтену – белгілі бір жетістікке жету мен әлеуметтік және тұлғааралық рөлдер кең спектрін орындау үйлесімінде.

Әлеуметтену кезеңдері

- Статусын жоғалтуға байланысты әлеуметтену – адамның зейнетақы демалысымен байланысты және ол кезеңдегі жағдайды ауыр сезінуі мен дезадаптациялануымен түсіндіріледі.

Әлеуметтендірудің агенттері

- Әлеуметтендірудің бірінші агенттері: ата-ана, достар, туысқандар, көршілер, тренерлер, оқытушылар
- Әлеуметтендірудің екінші агенттер: әлеуметтік институттар (армия, саяси ұйымдар, БАҚ және тб.)

Әлеуметтенудің жанама әсерлері

- Деәлеуметтену(десоциализация) – бұл ескі құндылық, норма, роль мен мінез тәртібінен арылу процесі.
- Реәлеуметтену(ресоциализация) – бұл жаңа құндылық, норма, рольдер мен ескінің орнына мінездің жаңа ережелерін үйрену процесі.

Тұлғаның әлеуметтену белгілері

- Тұлғаның әлеуметтену белгілеріне: әлеуметтік бірдейлік (топтық, жалпыадамзаттық), мақсат, стереотиптер, жалпы әлемдік құндылықтар мазмұнының қалыптасуы, өмір сүру образы, тұлғаның адаптациялануы, оның нормалы әдеттегі мінездері.

Әлеуметтенудің ерекшеліктері

- Бірінші ерекшелігі – бұл әлеуметтенудің тек балалық шақпен жастық шақта ғана қалыптасуы
- Екінші ерекшелігі – бұл жеке адамның әдейі (мысалы, тәрбие институттары арқылы) не әдейі емес, жасырын (латентті) әлеуметтенуі
- Үшінші ерекшелігі – бұл жеке адамның өз индивидуальдығын, өзінді дара нақты келбетін табуы екенін айрықша атап көрсету керек

Қорытынды

- Сонымен, әлеуметтену дегеніміз – бұл индивидтің әлеуметтік құндылықтар жүйесін иеленуі (интернализациялануы) мен әлеуметтік институттардың мақсатты ықпал ету жағдайында мінездің әлеуметтік адаптациялануы, тұлғаның түрлі өмірлік жағдайларда стихиялы ықпал ету жағдайы. Әлеуметтену сапасы мен сипаты сол қоғамның әлеуметтік мақсаттарына сай белгіленеді.

Назарларыңызға рахмет

